

РОБІТНИКИ ПАПЕРОВОЇ ІНДУСТРІЇ МУСЯТЬ ІТИ В БОЙОВУ ЮНІЮ

Енсонвіл, Онт.

Про паперову індустрію в Канаді мало пишеться на сторінках нашої преси. А здається-б писати про неї більше, бо це одна з важливіших індустрій в Канаді, яка має понад 150 фабрик-папірнів. Вей вони працюють тепер дуже мало, бо на-продукували досить товару, якого не можуть збути.

Робітники, що працюють в цій індустрії, не належать до боєвих юній, бо таких ніхто ще не пробував заложувати. Ця індустрія є поки що під проводом АФП, яка, як це вже всім робітникам відомо, проповідує не класову боротьбу, а співпрацю з капіталістами.

З декотрих місцевостей були навіть допущені на сторінках робітничої преси, в яких писалося про організування боєвих юній між робітниками в папірній, були закликати вступити до юній, але справа остільки затихла і заради ніхто про боєву юнію не думає.

Робітники повинні негайно писати на сторінках робітничої преси про потребу заложення боєвої юній між робітниками в папірній, вони повинні шукати умовини праці, серед яких там приходиться працювати, страшний виписк робітників і т. ін., бо тільки таким способом можна буде рухнути вперед боєвої юній вперед.

Цього року наша юнія поступила вперед більш-менш, що не допустили до юнійного заряду тих, які останніми роками стояли на чолі юній і ніколи не старалися боронити інтересів робітників. До цього часу в нас практичновалося так, що до юнійного заряду вибирали тих, що мали долара або навіть і більше на годину. Розуміється, що така робітничка аристократія не хотіла боронити робітничих інтересів, її жидлося добре і вона не відчувала тих

недостат, які мусяли пережити звичайні робітники.

Оті лідери не тільки що не оборонили робітничих справ, але потрапили розтратити з великої кави понад десять тисяч доларів за дев'ять місяців. Забюжили якісь стор і догадувалися.

Цього року наші члени поставили не допустити більше до заряду тих людей, які дбали про свої власні інтереси, а про інтереси звичайного членства не хотіли клопотатися. І дійсно вибрали такий заряд, який відчував потреби робітників. Кожний робітник, що працює, мусять належати до юній, бо інакше буде виділений від юній. Перешество до праці має юнійний робітник і компанія не сміє за будьяку провинку відділяти робітника від праці.

Одним з головних клопотів було те, що членство не хотілося на мітинги. Сала на мітинги рентаємо в Укр. Роб. Темі. Щоб заставити юнійне членство вчашати регулярно на мітинги треба було ухвалити резолюцію, що кожний юнійний член, який не вчашає на мітинги кожного місяця, буде платити грошеву кару. Це мало до-брий успіх, бо від того часу мітинги відбуваються успішно. На кожнім юнійнім мітингу є понад 300 робітників.

Я не хочу сказати, що наша юнія є дійсною боєвою юнією, але останніми часами зайшли досить великі зміни на краще. Ми всі стремимо до того, щоб належати до боєвої юній. І вірю, що трохи більше праці і зацікавлення з нашої сторони доведе до того, що за короткий час ми будемо належати до боєвої юній, яка не буде співробітничати з босами так, як АФП, але яка поведе своє членство шляхом класової боротьби до кращого завтра.

Т. Ф.—к.

фармерів інших народностей та і тих українських фармерів, що до цього часу відносилися неприхильно до нашої організації, бо вірили в ті брехні, які наші противники пускають про нашу організацію. Однак коли вони побачили виступ нашої мелодії, почули її гарні спів, гри на мандолинах і побачили прекрасні народні танки, то не могли стриматися, щоб не висказати свого клопотання щирими окле-сками підчас концерту.

На концерті 23 серпня виступив з короткою промовою т. Делей і сказав присутнім, яке значення мають для нас концерти. Він згадав кількома словами про значення нашої організації ТУРФДім і вивав присутніх ставати в ряди організації українських фармерів та боротися за краще життя.

Т-ка Омишук відгукуюла про-мовою, в якій підчеркнула велику працю нашої організації між мелодією, виконання робітничо-фармерських дітей на сві-домих членів працюючої класи і вивала всіх присутніх українських фармерів ставати членами ТУРФДім, бо вже з'ясувалося, що концерти могли вони бачити, як ніщо поступають наші противники сувороти нашої організації виворюючи на неї різкі брехні. Т-ка Омишук сказала, що присутні мали нагоду побачити на концерті своїми ваченнями очима белай маленьку частину тої корисної роботи, яку ширить наша організація і що це вже досить, щоб осудити як слід ті брехні, які наші противники вічно ширять про нашу організацію.

Наші противники вічно говорять, що ті робітники та фар-мери, які належать до ТУРФДім, не арадники українського народу, це москалі. Але ви самі чули, що діти співахи українські пісні, ви бачили, що во-

ни танцювали українські танки, грали на мандолинах українські пісні. Цього вже досить, щоб переконатися, що ТУРФДім ширить українську культуру в Канаді, плекає українські пісні і мову далеко краще за тих, що вічно говорять про українську мову та пісню, а нічого не роблять, щоб ту мову і пісню під-нести на вищій пабелі культу-ри. Ми ширимо українську культуру, але ця культура є класова. Організація ТУРФДім є культурно-освітньою ор-ганізацією, але вона є класовою організацією. Що це значить? Це значить, що ТУРФДім є ор-ганізацією українських фарме-рів і робітників в Канаді, в якій вони вчашає пізнавати свої класові інтереси і борються проти своїх класових ворогів, якого то не було б калібру, свого чи чужого.

Едмонтонському Провкоміві ширю дикуюмо за те, що вчашав до нас на два місяці т-ку Омишук, яка зробила для нашого відділу велику і корисну робо-ту. Товариші Омишук також дикуюмо за її ширю працю над зрештньою молоддю і бажаємо її, щоб вона стала одною з най-кращих провідниць робітничо-фармерського руху в Канаді.

Звертаюся до тих фарме-рів, які до цього часу не були членами нашої організації в Ройкрофт, щоб не забували під-лих брехень наших ворогів про-ту нашої організації, бо мали нагоду переконатися про дійсну працю нашої організації підчас концерту в Ройкрофт. Не забу-жайте тих, які хочуть, щоб ви і надалі оставали під їх впли-вом, бо тоді легше їм вас вико-ристанати для своїх особистих цілей. Ставайте членами від-ділу-ТУРФДім в Ройкрофт і всі спільно прошоймо для добра бідних фармерів в Канаді.

Василина Делей.

ПРИКРИВАЮТЬСЯ СВОЇМ БОГОМІЛЛЯМ НА ТЕ, ЩОБ СИЛЬНІШЕ ВИЗІСКУВАТИ РОБІТНИКІВ

Вотерло, Онт.

Я прийшов до Канади в квітні 1929 р. Нас було двома і імі-грантним будинку у Вінніпегу і щоб там довго не завдавати компанії, то агенти зачали нас розселити по фармах. Деякі імігранти вихали до Манітоби, інші до Саскешевану, а ще інші до Альберти.

Нас п'ятьох імігрантів вивав агент до Гілберт Плейнса в Манітобі. Він казав, що там можемо бути нам легко знайти робо-ту в фармах. Але коли ми приїхали до того містечка, то висиділи цілий день на стації і ніхто нас до роботи не брав.

Перед вечером виняв нас стаційний агент і казав, щоб ми собі йшли шукати іншого міс-ця, бо сидіти на стації не можемо. Мав він з нами довгу кло-поту, говорив до нас кілька разів, але ми не розуміли його і сиділи далі. Вкінці він вало-стився і показав нам двічі. Це вже така мова, що кожний її роз-уміє.

Вийшли ми на двір і подали-ся до містечка. Містечко мало, всего 2 стор. Стали ми під стор і дивимось у вікно на то-варя, який сторник розложив на показ. За хвилину виняв зі сто-ру чоловік і запитав нас, що ми за одні і чого хочемо.

Ми відповіли йому, що шу-каємо роботи. Розповів йому про свої обставини, а він закли-кав нас до стору і дав нам ієги. Описав сказав нам, що в тій міс-цевості ми роботи не найдемо, бо там живуть самі бідні фар-мери. Нам треба їхати до Са-скачевану, бо там фармери ба-гаті і легше буде знайти працю.

Коли ми сказали йому, що ми не маємо грошей на тикет, то він відповів, що треба буде би-тувати фрейта.

Вчепилися ми фрейта, який відходить перед вечером, і по-тяжкий та небезпечний їзді до-сталися ми до Кемекс, Саск. Думали там остати, але щось надумали собі і поїхали далі.

Заїхали аж до Гемболт. Ма-ли ми з собою маду, яку дав нам той чоловік, що нагодував

нас в сторі в Гілберт Плейнса. Зараз розклали її і зачали сту-діювати. По довгий студіюван-ню мав ми рішши добитися до Мічем.

Виглядало нам, що з Гемболт до Мічем досить близько і тому ми рішши йти пішки. Та не так воно було близько, як нам виглядало. По довгий і тяжкій подорожі дісталися ми до Мі-чем і зайшли до хати одного українського фармера. Пита-ємо роботи, а він відповів нам, що йому робітника не треба, але його сусід, який мешкав від нього одну милю, потребує од-ного робітника. Казав нам йти до нього, але не повертати до другого фармера, що мешкав трохи ближче від нього, бо то "большевик".

Прийшли ми до того фарме-ра, поздоровили його словом "Слава Ісусу Христу" і запитали його, чи не може він дати нам роботи. Він відповів, до-потребує тільки одного робітни-ка і бодн-з нас може остаетися в нього, якщо голитья на 825 ми-сячної плати, бо він більше да-ти не може.

Мій товариш остався в цього фармера, а я пішов шукати сво-го шастя. Приходжу знов до одного фармера і здоров'ю його християнським звичаєм, а він відповів мені: "Та най буде так". Е, думаю собі, не один з тих "большевиків", про яких говорив мені той перший фар-мер. Треба бути осторожним, бо це безбожник, він готов мене з хати вигнати.

Розбалакався ми, а йому розказав про свою биду, він ви-судхав і не відповів нічого, тільки сказав жіні, щоб ала-годила мені щось їсти. По вече-рі ми говорили довго про різкі справи і я переконався, що цей "большевик" не такий стра-шний, як дехто його малює. Смер-каюся і цей фармер сказав мені, що я буду в нього святи, а рано піду собі шукати роботи.

Я подумав собі, що через та-ких людей бог карає цілий світ і постановив піти від цього "боль-шевика" так скоро, як лише

зможу рано встати. Рано дали мені гарне свідання, а по спід-данню справили мене до одного багатого фармера, який потре-бував робітника.

Прийшов я до того фармера, поздоровив його християнським звичаєм і аж легше мені стало, коли почув, як він відповів мені на мое привітання також хри-стіянським звичаєм.

Зайшли ми до хати, глянув я на стіни, а там образів немає. Питаю його де образи, а він від-повідає, що не хоче їх тримати на стінах, бо до нього приходять "большевики" і сміються з нього. Але за кожним словом по-вторив: "богу дякувати", "коби бог дав" і т. ін. Ну, думаю собі, цей фармер має бога в серці і мені буде добре в нього, як прийме мене до роботи.

Вкінці він сказав мені, що по-требує робітника на ціле літо. Був це багатий фармер, бо мав підду секцію доброї землі, 18 ко-ней і кілька штук рогатої худоби. Коли я сказав йому, що стану в нього до роботи на ціле літо, але хочу знати скільки він мені буде платити, то він відповів мені, що коли я вибуду в нього ціле літо, то дасть мені по 30 доларів в місяць за пер-ших 7 місяців, а в жнива і в мо-лочення дасть мені по 2 долари денно.

Я не знав по чому платять тут в жнива і згодился робити за таку плату, яку фармер мені подав. Цей побожний фар-мер не послав мене в свята до роботи в поле, але казав вло-марити тайн, вкладати в стаїні підлогу і т. ін. Коли прийшли жнива, він настав ще більше ро-бітників і платив їм коло стукко-ванц по 3 долари денно, а ої-сли коло молочення по 5 дола-рів денно. Я аж тоді побачив, як мене скривджено і коли ка-зав фармереві, що для мене за кривда робити по 2 долари ден-но, коли другі робітники беруть по п'ять, то він відповів мені, що я так з ним агодился і мушу ро-бити. Показати було ніяк, бо він не заплатив мені за ті міся-ці, що я робив.

Тоді я аж побачив, що цей фармер, який не раз разом зі мною вкладав до молитви, готов здерти з бідного імігранта шкі-ру.

Нарешті робота скінчилась і я казав казати фармереві, щоб він мені виплатив. При випла-ті він обтягнув мене за 6 днів праці. Коли я запитав його на-що він це робить, я ж робив в нього кожний день, навіть в не-дільо муdiv по мочарях пасти коні, то він відповів, що я в свята нічого не робив і тому він їх відщипав. Різати в свята тай-ни, або вкладати в стаїні підло-гу, це в нього не була робота і так цей побожний фармер по-трапив скривдити бідного імі-гранта. Того імігранта, що по-лячив собі грошей і платив лиш гарям \$10 проценту від \$100 помочених на дорогу. А в кра-ю жінка і діти потерпали, що прийде лихвар і винине їх за довг з хати на вулицю.

Цей фармер ненавидів своїх сусілів фармерів, бо вони на-дежжали до організації, вони, на його думку, були "небезпечни-ми большевиками", які не ві-рять в бога. Але мені доводи-лось стрічатися з деякими "большевиками", які також три-мали робітників, але платили їм кращу плату, як ті побожні фармери. Ті робітники, що ро-били в "большевиків", були ве-селі і говорили, що їм добре по-водиться з ними по товариській і не хочуть їх кривдити, а пла-тять їм більше, як інші фарме-ри.

Отже я переконався, що в ко-го на язичі бог і молитка, то в серці в нього є велика жадаба визискати другого. Я перекон-нався, що "большевики" це найкращі люди, це товариші, які розуміють один одного і по-магають собі взаїмно. Тому-то я став членом РІТ і думаю ста-ти членом всіх наших робітни-чо-фармерських організацій. Бо тільки в організації лежить си-ла і свідомість.

СОЛІДАРНІСТЬ У ПРАЦІ В ОРГАНІЗАЦІЇ — ЦЕ НАЙКРАЩА ВІДПОВІДЬ НА БРЕХНІ ВОРОГІВ

Ройкрофт, Алта.

Вороги нашої організації ТУРФДім стараються на кож-нім кроці очеркювати її, щоб тим способом відтягнути від неї українських робітників і фар-мерів в Канаді і далі провадити винидне життя, користаючи з неспівомості і відсталості мен-шого брата свого.

І хоч та неспівомість і відста-лість між українськими працю-ючими масами в Канаді є не до-сить помітна, то все таки є вже велике число робітників і фар-мерів, які арозуміли, що тільки в робітничо-фармерській ор-ганізації їм місце, що тільки під її проводом можна вчитися, як і що робити, щоб добитися кращого життя.

І в нас в Ройкрофт існує від-діл ТУРФДім. Хоч молодий ще він і не такий сильний чи-слоом, то за те культурно-освіт-на праця в ньому поступає з кожнім днем вперед. Ми ста-раємося власнимисилами про-вадити в ньому працю, яка ви-шла б на користь не тільки нам, але цілому робітничо-фармер-ському рухові в Канаді.

Ми відиграли вже кілька представлень, влаштували кіль-ка товариських забав, час від-часу дискутуємо над фармер-ськими справами і так старе-ємося поглибити своє знання, арозуміти глибоко класову бо-ротьбу, яка точиться в цілм сві-ті і яка буде точитися так дов-го, доки існує дві класи: пра-цююча і пануюча, класа виши-скувачів і вишискуваних.

Дуже гарно і корисну робо-ту зробила в нас т-ка Марія Омишук, яку едмонтонський Провком прислав нам на час шкільних ваканцій, щоб трохи пропрацювала в нашій відділі між молоддю. Її щира-праця в нашій відділі принесла ко-ристь не тільки для молоді, але і для нас старших. Вона навчи-ла нашу молодь багато украї-нських пісень, танків і гри на мандолинах. Уже по трох тиж-нях своєї праці дала вона пре-красний концерт з місцевою мо-лоддю. Другий концерт вла-штувано на 23 серпня і на ньо-му було багато фармерів і фар-мерок. Сала була повна і між присутніми можна було бачити

ІДІТЬ ЦІЄ СЕРЕДИ, 1-ГО ЖОВТНЯ, ВЕЧЕРОМ ДО УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

З днем 1-го жовтня організаційно-освітній комітет при Укр. Роб. Домі у Вінніпегу розпочинає знов свою працю. Перший доклад тов. Лісеця відбудеться в се-реду на тему:

МІЖНАРОДНІ ДІЇ ОСТАННІХ ДНІВ

Доклад почнеться точно в 9-ій годині вечером в са-лі Укр. Роб. Дому. Ми кличемо усіх робітників й ро-бітниць Вінніпегу та їхню молодь на цей вечер, щоб по-знайомитись ближче з тим, що діється довкола нас в усіх труаючих світу. Хай ніхто не сидить у той час вдома, як в Укр. Роб. Домі є доклад. Організаційно-освітній комітет.

ВІД 5-ГО ДО 11-ГО ЖОВТНЯ
ТИЖДЕНЬ ЗАПОБІЖЕННЯ ВОГНЮ
ТИЖДЕНЬ ЗАПОБІЖЕННЯ ВОГНЮ
БЮРО ПРАЦІ П' ВЕДІТ ЗАПОБІЖЕННЯ ПОЖАРІВ
ПОЖАРИ СПРИЧИНЮЮТЬ БАГАТО НУЖДІ
ВТРАТИ МАНІТОБИ ВІД ВОГНЮ
ЗА 1929 РІК
СОРОК ТРИ (43) ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ
ЗНИЩЕНОГО \$2,652,497 МАЙНА
Кожний може допомогти зробити манітобу безпожарною, ноли буде обережний

НОВИНА! НОВИНА!
ОДЕРЖАНО НОВИЙ ТРАНСПОРТ
НАЙНОВІШОЇ ЛІТЕРАТУРИ З РАД. УКРАЇНИ
А САМЕ:

Table listing various literary works and their authors, including titles like 'Знамениті оповідання', 'Етрусське кохання', 'Відбування', etc.

THE WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
600 SELKIRK AVENUE — WINNIPEG, MAN.

НА РІЗДВО ДО СТАРОГО КРАЮ

Цяте через Гвайт Стар Лінію та прилучіться до одної з прогулянок під особистим проводом наших провідників слідуючим кораблями: Келгерік з Монреалу 13 листопада, провідник С. С. Поінг з Мелвія, Саск та Дж. С. Болф з Монреалу.

WHITE STAR LINE CANADIAN SERVICE
224 PORTAGE AVE. WINNIPEG
MCGILL BUILDING MONTREAL
PACIFIC BUILDING VANCOUVER
145 PRINCE WM. ST. ST. JOHN
55 KING STREET E. TORONTO
10275 101st STREET EDMONTON
ST. PAUL BUILDING HALIFAX
53 DALHOUSIE ST. QUEBEC